

مدیرعامل سیدگردان داریوش به سنا عنوان کرد:

از نسخه‌های غیرواقعی تا نسخه‌های واقعی کنترل تورم

تجربه بورس کالا و انرژی در سال‌های اخیر در سه حوزه فولاد، پتروشیمی و اینک سیمان نشان داده است که در سایه حداقل‌های آزادسازی اقتصادی، شرکت‌ها و بنگاه‌های ایرانی پتانسیل رشد و رقابت در سطح بین‌الملل را یافته و توانستند بار توسعه اقتصادی را به دوش بکشند. به عبارتی در حالیکه کل اقتصاد در رشد صفر قرار دارد اما شرکت‌های این ۳ صنعت به صادرکنندگان قوی در منطقه تبدیل شدند. هدف دولت باید تقویت این مجاری باشد زیرا در صورت عقب‌گرد به سیاست‌های گذشته کنترل تورم ضربه‌ای بدتر از تحریم‌های جهانی به صنعت و تولید ایران وارد خواهد کرد.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، مدیرعامل سیدگردان داریوش در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: اقتصاد ایران یکی از دیرپاترین اقتصادهای توأم با تورم در جهان است. نزدیک ۵۰ سال در اقتصاد ایران با تورم‌های دور رقمی مواجه بوده که این تورم که ریشه در مازاد درآمد نفتی، بیماری هلندی، تورم جهانی و در نهایت کسری بودجه و ناترازی بانک‌ها داشته است.

همایون دارابی افزود: همواره دغدغه سیاست‌گذاران در ایران، بحث تورم و نحوه مقابله با آن بوده؛ یکی از روش‌های مهار تورم کاهش هزینه واردات (تثبیت نرخ ارز) و افزایش واردات بوده است. این روش عموماً با تقویت موقت طرف عرضه به بروز بیماری هلندی و کمبود تولید و از دست رفتن بازارهای صادراتی و داخلی بنگاه‌ها منجر شده است؛ این روش در سال‌های دهه ۵۰ و در دوره نهم و دهم ریاست جمهوری بیشتر از موارد دیگر استفاده شد و غالباً در کوران رشد درآمدهای ارزی- نفتی بیشتر دیده می‌شود.

دارابی بیان کرد: قیمت‌گذاری دستوری یکی دیگر از روش‌های مهار تورم است؛ عموماً سیاست‌گذار با هدف شانه خالی کردن از مسئولیت مستقیم خود در ایجاد تورم به آن روی می‌آورد. به عبارتی از طریق مازاد تبدیل درآمد ارزی و انبساط پولی و استقرار از بانک مرکزی و بانک‌های عمومی و خصوصی به دنبال مقصر دانستن شبکه تولید و توزیع بوده که این مساله از دهه پنجاه با ایجاد مرکز بررسی قیمت‌ها و صندوق حمایت مصرف‌کنندگان شروع شده و در بعد از انقلاب بر دامنه ابعاد حقوقی آن با ایجاد سازمان تعزیرات حکومتی و تقویت سازمان حمایت افزوده شد؛ همچنین شالوده این روش بر پایه دستکاری قیمتی، قیمت تعادلی استوار شده تا در حال حاضر بدترین مشکلات اقتصادی را در کشور ایجاد کند.

این فعال بازار سرمایه خاطر نشان کرد: قیمت‌گذاری آنهم عموماً زیر قیمت تعادلی، با ایجاد حاشیه سود غیر منطقی در بنگاه‌های خصوصی آنها را از تولید باز می‌دارد. بر همین اساس میزان تولید در کشور کاهش می‌یابد و زمینه قاچاق و فعالیت بدون توجیه اقتصادی و فرسودگی بنگاه‌های دولتی را رقم می‌زند؛ نمونه بارز این مساله را در چهار حوزه مواد غذایی، مواد سوختی، برق و آب قابل مشاهده است.

مدیرعامل سیدگردان داریوش تصریح کرد: تله قیمت‌گذاری دستوری بعد از زیان‌دهی و ایجاد مشکل برای بنگاه‌ها گریبان‌گیر خود دولت شده و همین مساله منجر به اعتراضات جامعه در حوزه حامل‌های انرژی که دژ مستحکم قیمت‌گذاری دستوری در ۴ دهه اخیر بوده منجر شده است. به گفته وی یکی دیگر از عوامل مهم جهت مهار تورم افزایش نرخ بهره است و یکی از چالش‌برانگیزترین روش‌های مهار تورم در ایران افزایش نرخ بهره بوده که متأسفانه به دلیل ریشه تورم در ایران که عموماً از بعد کمبود عرضه و افزایش هزینه تولید است، کارایی ندارد.

دارابی توضیح داد: افزایش بهره بانکی به افزایش شدید نقدینگی، تشدید ناترازی بانک‌ها و به رشد بیشتر بهای کالاها و کاهش ارزش پول ملی منجر می‌شود؛ در واقع دولت با بالا بردن نرخ بهره، مجبور به چاپ پول بیشتر برای پرداخت نرخ بهره بوده و این پول بیشتر با سرازیر شدن با بازارها از جمله ارز و مسکن خود تورم را مجدداً بالا می‌برد.

این کارشناس بازار سرمایه بیان داشت: در همین حال با وجود مشکلات متعدد اقتصادی و اجتماعی سیاست‌گذار در خلال سال‌های اخیر به روش‌های نادرست مهار تورم روی آورده است که حتی توان مهار تورم برای مدت قابل قبول را ندارد و هیچ‌گونه تغییری در سیاست‌ها و ساختار صورت نمی‌دهد. دارابی اظهار داشت: در سال جاری که برای سومین سال پیاپی نرخ تورم بالای ۵۰ درصد ثبت شده؛ مجدداً دولت هر ۳ روش اشتباه گذشته را در پیش گرفته است، از یک سو به دنبال کاهش عوارض و حقوق گمرکی برای واردات ارز است و با وجود این که ارز چندان در اختیار دولت وجود ندارد، ولی تحت فشار مجبور به افزایش واردات شده که خبری دردناک برای صنایع رو به اضمحلال کشور است؛ در کنار آن نرخ بهره نیز مجدداً در سطح بین بانک‌ها به مرز ۲۲ درصد رسیده و در نهایت دولت ابتدا با تغییر قیمت مصرف‌کننده به قیمت تولیدکننده و در گام بعدی با تلاش برای قیمت‌گذاری با سخت‌گیری شدید تلاش دوباره‌ای را برای تکرار گذشته صورت داده است.

وی ادامه داد: این تلاش شکست خورده متأسفانه با حالتی از عقب‌گرد به دنبال ضربه زدن به بورس کالا و انرژی به عنوان تنها کانال‌های باقی مانده از ارتباط اقتصاد کشور با واقعیت‌ها و روش‌های درست مدیریت اقتصادی بنگاه‌ها است.

این پیشکسوت بازار گفت: تجربه بورس کالا و انرژی در سال‌های اخیر در سه حوزه فولاد، پتروشیمی و اینک سیمان نشان داده است که در سایه حداقل‌های آزادسازی اقتصادی، شرکت‌ها و بنگاه‌های ایرانی پتانسیل رشد و رقابت در سطح بین‌الملل را یافته و توانستند بار توسعه اقتصادی را به دوش بکشند؛ در حالی که کل اقتصاد در رشد صفر قرار دارد اما شرکت‌های این سه صنعت به صادرکنندگان قوی در منطقه تبدیل شده اند؛ حال آن که در این حوزه به خصوص فولاد ایران سه دهه واردکننده بوده است.

وی در ادامه افزود: دولت در حال حاضر به جای تقویت این مسیر در عقب‌گردی شدید به دنبال کور کردن این مجاری افتاده است؛ امری که در صورت تحقق ضربه‌ای بدتر از تحریم‌های جهانی به صنعت و تولید ایران وارد خواهد ساخت.

مدیرعامل سیدگردان داریوش در نهایت عنوان کرد: در شرایط کنونی آنچه می‌توان برای مهار تورم به عنوان نسخه قابل قبول پیش روی دولت گذاشت مواردی همچون تلاش برای کاهش کسری بودجه دولت و افزایش تسویه بدهی دولت از طریق واگذاری دارایی بجای پول نقد- افزایش آزادی اقتصادی و حذف محدودیت‌ها در حوزه بخش خصوصی از طریق بورس کالا و انرژی و رفع قیمت گذاری محصولات بخش خصوصی- واگذاری تمامی بنگاه‌های اقتصادی دولت از طریق بورس و خروج دولت از حوزه اقتصاد؛ به ویژه در سه حوزه نفت و گاز و پتروشیمی و کاهش نرخ سود بانکی از طریق افزایش سرمایه دولت در بانک‌ها و ایفای تعهدات انباشته دولتی که موجب افزایش نرخ بهره شده است.

دارابی تصریح کرد: در صورت اجرای این موارد می‌تواند امید داشت حداقل شرایط از وضعیت کنونی بدتر نخواهد شد؛ در حالی که تاکید دولت به اجرای سه روش اشتباه گذشته می‌تواند در سال آینده کشور را با ابر تورم مواجه سازد؛ امری که چندان دور از تصور نیست.

